

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **CH. T.**, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Hradec Králové, Velké nám. 135/19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 1. 2007, č. j. 32 Az 32/2006 - 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 31. 1. 2007, č. j. 32 Az 32/2006 - 61, Krajský soud v Hradci Králové zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2004, č. j. OAM-924/VL-10-K04-2002, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobkyni nevztáhl překážku vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V posuzovaném případě stěžovatelka jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedla přesah svých vlastních zájmů, jenž spatřuje v tom, že krajský soud v jejím případě hrubě pochybil při výkladu hmotného práva, přičemž uvedené pochybení je natolik intenzivní, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

Stěžovatelka v kasační stížnosti označila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a namítala, že krajský soud nesprávně vyložil ust. § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatelka má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů náboženství, který spočívá v její někdejší příslušnosti k „Církvi Kristově“. Stěžovatelka byla nucena platit této církvi desátky, pracovat pro ni, nekalými praktikami této církve přišla o svůj byt a také byl na stěžovatelku ze strany církve vyvíjen psychický nátlak. Přestože požádala o pomoc policii, ta jí pomoc neposkytla a stěžovatelce tak byla odepřena ochrana domovského státu. Podle stěžovatelky nelze ust. § 12 zákona o azylu vztáhnout pouze na persekuci státu a jeho orgánů vůči občanovi z náboženských důvodů, ale žalobkyně má za to, že výše citované ustanovení zákona o azylu dopadá také na případy, kdy je občan některého státu pronásledován pro jeho účast nebo neúčast v nějaké církvi, a to i tehdy, je-li pronásledován ze strany soukromých osob. Při opačném výkladu zákona o azylu by pak totiž byla v zákoně zcela nadbytečná věta „nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním“, z které jednoznačně plyne záměr zákonodárce umožnit ochranu formou azylu i těm příslušníkům cizího státu, kteří jsou pronásledováni z vymezených důvodů soukromými osobami.

Namítané problémy stěžovatelky s náboženskou sektou „Evangelická církev Kristova“ jednoznačně patří do okruhu problémů se soukromými osobami, což ostatně sama stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti. Azylovou irelevantnost problémů se soukromými osobami vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, www.nssoud.cz, ve kterém bylo konstatováno, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 citovaného zákona, či v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, www.nssoud.cz.

K hrozbě nebezpečí pronásledování soukromými osobami v zemi původu se Nejvyšší správní soud dále vyjádřil také ve svém rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 citovaného zákona, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu stěžovatele dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.

K námitce stěžovatelky ohledně nečinnosti policie Nejvyšší správní soud navíc uvádí, že Krajský soud v Hradci Králové správně přisvědčil žalovanému v tom, že žalobkyně nevyužila všech právních prostředků, které právní řád její vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Pokud stěžovatelka nebyla s přístupem a postupem policie spokojena, měla si stěžovat u příslušných orgánů či institucí, což neučinila. Z toho nelze vyvodit závěr, že jí byla odmítnuta ochrana a pomoc ze strany státních orgánů domovského státu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nezjistil existenci žádného důvodu přijatelnosti

kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu